

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

DE OFFENTLIGE EXAMINA

I

RØNNE HØJERE REALSKOLE

I JUNI OG JULI 1874.

RØNNE.

TRYKT I COLBERGS BOGTRYKKERI.

Indbydelsesskrift

til

de offentlige Examina

i

Rønne højere Realskole

Juni og Juli 1874.

INDHOLD:
Skoleefterretninger.

RØNNE.

Trykt i Colbergs Bogtrykkeri.

1874.

I. Examina 1873.

a. Real-Afgangsexamen af højere Grad.

Denne Examen afholdtes dels skriftlig d. 16de og 17de Juni, dels mundtlig d. 7de og 8de Juli og blev gennemgaaet af 2 Disciple:

1. *Nicolai Richard Ancher*, Søn af forhenværende Kjøbmand H. Ancher i Kjøbenhavn, født i Rønne d. 7de Febr. 1855, optagen i 2den Klasse i September 1868.

2. *Carl Stender Rasch*, Søn af Proprietær C. B. Rasch i Nylarsker Sogn, født sammesteds d. 13de Maj 1857, optagen i 3die Realklasse i Begyndelsen af Skoleaaret 1869—70.

Examens Udfald var følgende:

	Modersmaalet	Tysk	Fransk	Engelsk	Naturhistorie	Geograf	Historie	Arithmetik	Geometri	Naturlære	Points.
Ancher	mg?	mg.	mg.	mg*	ug?	ug?	ug?	mg.	mg.	ug?	79 ² / ₃ .
Rasch	g.	g?	g?	mg.	mg.	mg.	g*	mg.	ug?	mg*	68.

Ifølge dette Udfald have begge Disciple bestaaet Examen.

Som Examenskommisær var Dr. *Heegaard* tilstede ved den mundtlige Prøve og deltog i Censuren i Mathematik og Fransk. Desuden deltog følgende indbudne Herrer i Censuren: Amtmand *Holten*, Pastor *Teisen*, Stud. theol. *Teisen*, Fysikus *Zahrtmann*.

b. Hovedexamen.

Den skriftlige Prøve afholdtes d. 16de og 17de Juni, samt 3die og 4de Juli, den mundtlige den 5te—11te Juli.

I Gymnastik inspiceredes Skolen af Gymnastikinspektoren Oberst *Wegener* d. 13de Juni; Svømmeprøve afholdtes d. 4de Juli.

I Censuren ved Hovedexamen deltog ifølge Indbydelse Pastor *Christensen*, Lærer *J. Curdts*, Kammerherre *Fallesen*, Førstelærer *Hjorth*, Byfoged *Olivarius*, Adjunkt *Sommer*, Pastor *Teisen*, Stud. theol. *Teisen*, Fysikus *Zahrtnann*.

Ved denne Examen afsluttedes Skolens Undervisning for 2 studerende Disciple af 6te Klasse*), nemlig:

1. *Niels Johannes Theodor Christensen*, Søn af Sognepræst F. V. Christensen i Rønne, født i Kjøbenhavn d. 9de Juli 1857, optagen i Skolens 1ste Klasse ved Begyndelsen af Skoleaaret 1866—67, Discipel af den sproglig-historiske Retning.

2. *Herman August Gudme*, Søn af Sognepræst J. Gudme i Østermarie Sogn, født i Varde d. 22de April 1856, optagen i Skolens 2den Klasse ved Begyndelsen af Skoleaaret 1867—68, Discipel af den mathematisk-naturvidenskabelige Retning.

For disse Disciple var Examens Udfald følgende:

	Dansk	Tysk	Fransk	Latin	Historie	Geograf	Naturhistorie	Arithmetik.	Geometri	Græsk	Naturalære	Points.
Christensen	g.	g.	g?	g.	mg?	g*	g.	g?	tg*	mg.	„	53 ² / ₃ .
Gudme	g*	g*	g.	g?	mg?	g*	mg.	g*	g*	„	g.	59.

Saaledes have de begge bestaaet Examen saavel med den i Lov af 1ste April 1871 § 5 givne Retsvirkning, som ogsaa med Adkomst til at optages i en lærd Skoles 5te Klasse.

Resultatet af begge Examina og det derefter afholdte Lærermøde var følgende:

6te Realklasses 2 Disciple dimitteredes.

6te stud. Klasses 2 Disciple dimitteredes.

5te Realklasses 6 Disciple opflyttedes i 6te Realklasse.

Af 5te stud. Klasses 3 Disciple opflyttedes 2 i 6te stud. Klasse, 1 udmeldtes.

*) svarende til de lærde Skolers 4de Klasse ifølge Loven af 1ste April 1871.

- Af 4de Realklasses 5 Disciple opflyttedes 2 i 5te Realklasse, 1 forblev, og 2 udmeldtes.
- Af 4de stud. Klasses 4 Disciple opflyttedes 2 i 5te stud. Klasse, 2 forbleve.
- Af 3die Realklasses 9 Disciple opflyttedes 7 i 4de Realklasse, 2 forbleve.
- 3die stud. Klasses 3 Disciple opflyttedes i 4de stud. Klasse.
- Af 2den Klasses 17 Disciple opflyttedes 11 i 3die Realklasse, 1 i 3die stud. Klasse, 5 forbleve.
- Af 1ste Klasses 12 Disciple opflyttedes 9 i 2den Klasse, 3 forbleve.

Da Rønne højere Realskole har beholdt sine 2 nederste Klasser, medens de lærde Skolers tilsvarende Klasser ere inddragne ifølge den nye Undervisningslov, og Bevarelsen af de gamle Klassenavne derfor vilde frembringe en forvirrende Uoverensstemmelse imellem de to Slags Skolers Benævnelser af sideordnede Klasser, foreslog Rektor i Skrivelse til Ministeriet af 16de Juli 1873, og Ministeriet bifaldt i Skrivelse af 19de s. M., at hidtilværende 6te, 5te, 4de og 3die Klasse skulde kaldes henholdsvis 4de, 3die, 2den og 1ste Klasse, og at 2den og 1ste Klasse, som ikke ere delte i Realklasser og studerende Klasser, skulde kaldes 2den og 1ste Fællesklasse.

II. Disciplene.

Ved Udgivelsen af forrige Aars Indbydelsesskrift var Disciplenes Antal 63. Af disse dimitteredes efter Examen 4 og udmeldtes 3, nemlig *E. O. A. Sørensen*, *N. L. Hjorth* og *E. L. C. Meyn*. I Skoleaarets Løb ere endvidere følgende Disciple udmeldte: *A. J. Petersen*, *C. C. Rasch*, *J. W. A. S. Hoffmann*, samt *Frederik Carl Vilhelm Käuffmann*.

Sidstnævnte Discipel, Søn af afdød Oberstlieutenant *J. F. L. Kauffmann* i Kjøbenhavn, var født sammesteds den 19de Juni 1861 og optagen i Skolens 2den Fællesklasse d. 15de August 1873.

Foruden denne Discipel bleve ved Skoleaarets Begyn-

delse 3 og senere 2 nye Disciple optagne i Skolen. De kjendes i den følgende Fortegnelse ved Angivelsen af det fulde Navn, Faderens Navn o. s. v.

Antallet af Skolens Disciple er nu (i Maj 1874) 58, som efter den ved Begyndelsen af Maj afholdte Censur ere ordnede i de forskjellige Klasser saaledes*):

IV. Klasse.

1. *S. V. A. Uldall.* 2. *H. M. Petersen.* 3. *M. C. Koefoed* (S). 4. *H. C. Rasch* (S). 5. *C. H. Arnoldus.* 6. *P. N. Nygaard.* 7. *H. C. Bidstrup.* 8. *C. V. Borgen.*

III. Klasse.

1. *P. O. R. Hansen* (S). 2. *H. P. Ipsen.* 3. *P. F. Michelsen.* 4. *L. B. Brüel* (S).

II. Klasse.

1. *M. K. Zahrtmann* (S). 2. *H. W. Nyholm* (S). 3. *A. H. Rasch.* 4. *J. P. Thomsen.* 5. *M. J. Ipsen.* 6. *J. H. Poulsen* (S). 7. *J. Uldall.* 8. *N. P. Dahh.* 9. *S. E. Brüel.* 10. *H. F. Koefoed.* 11. *H. C. Kofod.* 12. *H. P. Colberg* (S).

I. Klasse.

1. *H. C. F. V. Kofod.* 2. *H. Holm.* 3. *A. C. Koefoed.* 4. *C. L. Henningsen* (S). 5. *P. H. Lund.* 6. *A. G. Nygaard.* 7. *O. H. Arboe.* 8. *T. Ellebye.* 9. *G. D. Sandorff.* 10. *J. T. Kofoed.* 11. *A. C. H. Mortensen.* 12. *G. P. Lund.* 13. *J. P. Harboe.*

II. Fællesklasse.

1. *J. P. Lind.* 2. *Otto Nicolai Möller*, Søn af Sognepræst R. Möller i Olsker Sogn, født $\frac{15}{4}$ 62, opt. $\frac{15}{8}$ 73. 3. *R. N. V. Funk.* 4. *A. E. V. M. Clausen.* 5. *C. M. Schor.* 6. *A. L. Sørensen.* 7. *A. C. Hoff.*

---

*) De studerende Disciple ere betegnede ved et bagefter Navnet tilføjet (S).

8. *T. A. Wichmann.* 9. *P. M. Hoffmann.* 10. *L. R. Lund.* 11. *C. G. Brüel.* 12. *J. A. C. Brüel.* 13. *H. C. Rasch.* 14. *V. C. A. L. Madsen.*

I. Fællesklasse.

1. *Jakob Henry Jensen*, Søn af Lieutenant og Hattemagermester *J. P. Jensen* i Rønne, født $24\frac{1}{2}$ 64, opt. $\frac{1}{9}$ 73.
 2. *Eggert Henningsen*, Søn af Postmester *C. E. Henningsen* i Rønne, født $23\frac{1}{9}$ 63, opt. $\frac{15}{8}$ 73. 3. *J. Harboe.* 4. *Vilhelm Alexander Larsen*, Søn af Gjæstgiver *M. Larsen* i Allinge, født $17\frac{1}{8}$ 63, opt. $\frac{15}{8}$ 73. 5. *H. H. Ipsen.* 6. *C. F. Sørensen.* 7. *Niels Madsen*, Søn af Kjøbmand *M. N. Madsen* i Rønne, født $13\frac{1}{6}$ 61, opt. $\frac{1}{10}$ 73.

III. Lærerne.

Den 18de April 1874 har Kongen entlediget Adjunkt ved Skolen *H. M. Lund* efter hans derom indgivne Ansøgning paa Grund af Svagelighed i Naade og med Pension fra Udgangen af Juli Maaned. Hr. Lund, som har virket ved Skolen først som Timelærer 1853—54 og 1857—61, dernæst fra 1861 som konstitueret Lærer og Adjunkt, forlader altsaa Skolen ved dette Skoleaars Slutning; men hans Disciples og Medlæreres Højagtelse og Kjerlighed ville følge ham.

IV. Undervisningen.

De ugentlige Undervisningstimer have i det forløbne Skoleaar været fordelt paa de enkelte Lærefag saaledes, som nedenstaaende Schema udviser.

Fagene.	IV		III		II		I		II		I	Sum efter Fradrag af Fælles- timer.
	R.	S.	R.	S.	R.	S.	R.	S.	F.	F.		
Dansk	1	2	1	2		2		3		4	6	18
Latin		8		7		8		6				27
Græsk		5		5								10
Tysk	1	2	2	2	1	2	1	2	4	4		20
Fransk		2		2		3		3		3		13
Engelsk		3		3		4		3				13
Religion				2		2		2		3	3	12
Historie	2	2		3		2		2		3	3	17
Geografi		2		1		2		2		2	2	10
Mathematik og Regning	1	5	1	4	1	5	1	5	4	4		31
Geometrisk Tegning .	2		2									4
Naturhistorie		2		2		2		2		2	2	12
Naturlære	4		2									6
Skrivning	1		1		1	1		2		3	4	8
Tegning					1	1	1	1	2	2		5
Sang		2		2		2		2		2	2	4
Gymnastik		4		4		4		4		4	4	12
Ialt ugentlige Timer	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	222

Undervisningen har været saaledes fordelt imellem

Lærerne:

Rektor <i>Jørgensen</i> : Latin i IVS og IIIS, Græsk i IVS	18 T.
Overlærer <i>Hoff</i> : Latin i IIS, Regning i IF, Tysk .	32 —
Adjunkt <i>Koefoed</i> : Dansk i IIF, Latin i IS, Skrivning i IIF og IF, Historie	31 —
Adjunkt <i>Jespersen</i> : Engelsk, Naturhistorie og Naturlære	31 —
Adjunkt Dr. <i>Bang</i> : Dansk i IV, III, II, I og IF, Græsk i IIIS, Fransk	32 —
Adjunkt <i>Lund</i> : Matematik og Regning i IV, III og I, Skrivning i IVR, IIIR, II og I, geometrisk Tegning	25 —
Konstitueret Lærer <i>Hasle</i> : Matematik og Regning i II, Religion, Geografi	32 —
Timelærer <i>Kofoed</i> : Tegning	5 —
Timelærer <i>Suhr</i> : Sang	4 —
Timelærer <i>Madsen</i> : Gymnastik	8 —
Timelærer <i>Seier</i> : Gymnastik	4 —

Følgende Pensa ere i Aarets Løb gennemgaaede i de forskjellige Fag og Klasser:

Dansk.

I Fælleskl. *Wulffs* Læsebog, 2den Del, er benyttet til Øvelse i Oplæsning og grammatisk Analyse. Af Digtene i samme Læsebog ere følgende lærte udenad: Nr. 19 (Viben), 20 (Godgjørenhed), 26 (Holger Danske og Skræderne), 29 (Tommeliden), 35 (Dansen i Skoven), 42 (Kirsten Pils Kilde), 44 (den gjæstmilde Bonde). 3 Stile ugentlig efter Diktat. *Wulffs* Sproglære til Læren om Sætningerne.

II Fælleskl. Samme Læsebog er benyttet til Oplæsning og Analyse. *Wulffs* danske Sproglære. 2 à 3 Stile ugentlig (Diktat, Gjenfortælling, Oversættelse af læste Stykker i tysk Læsebog). Af Digtene i Læsebogen ere lærte udenad: Nr. 24, 30, 35, 36, 41, 44.

I Kl. *Holsts* prosaiske Læsebog; *Bojesens* Sproglære; af *Lefoliis* „fortællende Digte“ *Frodes* *Drapa* (S. 80—96) og *Dronning Dagmars* Hjemførelse (S. 104). 2 Stile om Ugen, den ene helt eller for en Del skreven paa Skolen. Opgaverne have været Gjenfortællinger, Breve, lette Skildringer, Gjengivelser af Digte.

II Kl. Samme Læsebog; desuden er der oplæst større Stykker af danske Forfattere, navnlig *Holberg* og *Oehlen-schläger*. Af *Lefoliis* „fortællende Digte“ ere følgende Digte lærte udenad: *Dronning Dagmars* Hjemførelse, *Dronning Dagmars* Død, *Dronning Bengjærd*, *Faderkjærlighed*, *Ælvehøj*, den ømskindede *Brudgom*. 1 Stil ugentlig, som oftest skrevet hjemme. Opgaverne have for største Delen været hentede af det fra Skolen bekendte Stof.

III og IV Kl. Litteraturhistorien er gennemgaaet efter *S. C. Müllers* kortfattede danske Litteraturhistorie. Prøver ere meddelte af de vigtigste Forfattere, navnlig efter *Molbechs* Anthologi og *Flors* Haandbog. I Sammenhæng er læst *Poul Möllers* „En Students Eventyr“ og „Lægdsgaarden i Ølsebymagle“ og *Shakespeares* *Machbeth* i *Foersoms* Oversættelse. Realafdelingerne have gennemgaaet den græske Mythologi og læst i Oversættelse en Del af *Odysseen*, et Par græske Tragedier og en Komædie af *Aristophanes*. I Skoleaarets sidste Trediedel er der gennemlæst en Del af *Hammerichs* svenske Læsestykker. Stile ere skrevne over følgende Opgaver: 1. Planternes vigtigste Nytte for Mennesket. 2. Hvorvidt og hvorledes forandrer Menneskenes Kulturudvikling den dem omgivende Natur? 3. Havet og dets Beboere. 4. Vinden, dens Brug og Virkninger. 5. En Skildring af Siberien. 6. De vendiske Folks Forhold til

Danmark. 7. Et Brev, hvori en Søn beder en Fader om Forandring i sin Fremtidsbestemmelse. 8. Themistokles og Aristides. 9. De Kristnes Kampe med Muhamedanerne til det 15de Aarhundredes Slutning. 10. Skildring af Middeldalderens Riddervæsen samt at vise, hvilke Spor der have holdt sig deraf indtil vore Dage. 11. Sammenligning mellem Nutidens og Fortidens Kommunikationsmidler. 12. Danmark 1773 og 1873. 13. Hvilke af Guds Egenskaber bør den især have for Øje, der skal aflægge Ed? 14. Hvilke Grunde forlede Menneskene til at sige Usandhed? 15. Danmarks og Hollands Forhold til hinanden i det 17de Aarhundrede. 16. Hvorledes er Kongeriget Preussen opstaaet, og hvorledes har det efterhaanden naaet sit nuværende Omfang? 17. Forskjellige Arter af Mod. 18. Esaus og Jakobs Karakter, oplyst ved Exempler af deres Liv. 19. En Gang er ingen Gang. 20. Kort Udsigt over Belgiens Historie. 21. Det spanske Riges Udstrækning til forskjellige Tider. 22. I hvilken overført Betydning bruges Ordet Broder? 23. Danmarks Tilstand ved Aaret 900.

I Oldnordisk har der været tilbudt Realeleverne Undervisning i en ugentlig Time udenfor den egentlige Skoletid. Eleverne af 4de Realklasse have alle modtaget Tilbudet. Af *Wimmers* Læsebog er der læst Tors Færd til Udgaardeløke, Sværdet Tyrving og Holmgangen paa Samsø, Knud Lavard, i alt 26 Sider.

Latin.

I stud. Kl. *Madvigs* Formlære. *Forchhammers* Læsebog, hvoraf til Examen opgives Side 14—28. *Cornels* Miltiades. Lette Exempler paa Skolen til Oversættelse fra Dansk.

II stud. Kl. Af *Cornelius Nepos*: Pausanias, Lysander, Alcibiades, Dion, Datames, Pelopidas. *Ciceros* Tale pro lege Manilia. *Madvigs* Formlære er repeteret, og af Ordføjningslæren er læst det første Afsnit og hvad Forfatterlæsningen ellers har givet Anledning til. 2 Stile ugentlig, af hvilke den ene helt eller tildels er bleven skreven paa Skolen.

III stud. Kl. 6te Bog af *Livius*; *Ciceros* Tale for det Maniliske Lovforslag; *Virgils* Æneide 2den Bog v. 1—198. *Madvigs* Sproglære. 2 Stile ugentlig.

IV stud. Kl. 6te Bog af *Livius*; *Ciceros* Taler for det Maniliske Lovforslag, for Archias og for Kong Dejotarus.

Virgils Æneide fra 1ste Bog v. 181 til 2den Bog v. 198. *Madwigs* Sproglære. 2 Stile eller 1 Stil og 1 Version ugentlig.

Græsk.

III stud. Kl. *Bergs* Forskole S. 4—25. Af *Bergs* Udvalg af græske Historikere Stykket af *Pausanias* om den anden messeniske Krig og Messeniernes Udvandring S. 1—14. *Bergs* Formlære.

IV stud. Kl. *Xenophons* Anabasis fra 1ste Bogs 3die Kapitel til 2den Bogs 3die Kapitel; *Homers* Odysse 1ste Bog. *Bergs* Formlære.

Tysk.

I Fælleskl. *Lassens* Elementarbog S. 1—100 med Forbigaaelse af de danske Stykker. Af *Iversens* Grammatik det væsentligste af Kapitlerne om Artiklerne, Substantivernes Deklination, Hjælpeverberne, de regelmæssige Verber og Præpositionerne.

II Fælleskl. *Simonsens* Læsebog for de lavere Klasser og Mellemlasserne S. 1—73. Efter *Iversens* Grammatik det væsentligste af Formlæren m. Undt. af Kapitlerne om Substantivernes Kjøen og de sammensatte Verber.

I Kl. Samme Læsebog S. 73—134. Efter samme Grammatik hele Formlæren. Realisterne ugentlig 1 skriftlig og af og til tillige 1 mundtlig Stil efter *Wolles* Materialier til at indøve Formlæren.

II Kl. Samme Læsebog S. 137—202. Efter samme Grammatik hele Formlæren og Ordføjningslæren m. Undt. af Kapitlet om Konjunktiv. Realisterne ugentlig 1 skriftlig og af og til tillige 1 mundtlig Stil, for største Delen efter *Wolles* Materialier til at indøve Syntaxen.

III Kl. *Møller* og *Nyborgs* Læsebog for de øverste Klasser S. 1—100. Af hver Discipel er hver Maaned opgivet som hjemmelæst 50—80 Sider af en tysk Klassiker. Realisterne efter *Lassens* Opgaver ugentlig 1 mundtlig og 2 skriftlige Stile, af hvilke den ene altid er bleven skreven paa Skolen. Hele *Iversens* Grammatik.

IV Kl. Samme Læsebog S. 100—200. Realisterne ugentlig 1 Hjemme- og 1 Skolestil. Hjemmelæsning og Grammatik som i III Kl.

Fransk.

II Fælleskl. Af *Pios* Læsebog i Fransk for Begyndere de 57 første Stykker.

I Kl. Samme Bog S. 30—71. Hver Uge er en Stil paa 10—12 Linier skrevet hjemme efter de danske Stykker i Læsebogen. Af *Pios* Sproglære det vigtigste af Formlæren.

II Kl. *Pios* Læsebog for Mellemlasserne S. 1—74. Af *Ingerslevs* Grammatik Formlæren. Hver Uge er en Stil paa 8—10 trykte Linier skrevet dels hjemme, dels paa Skolen.

III Kl. Af *Pios* Lectures françaises S. 21—38 og 77—115. Hver Maaned have Disciplene opgivet som hjemme-læst en Snes Sider af forskellige Bøger og ere heri af og til blevne prøvede. Efter *Ingerslevs* Grammatik Formlæren og af Ordføjningslæren Afsnittene om Verbernes Tider i Indikativ, Konjunktiv, Infinitiv, Participierne og Ordfølgen. En Time hver anden Uge er anvendt til skriftlig og mundtlig Stil efter *Pios* Stiløvelser, 1ste Afdeling.

IV Kl. *Borrings* Études littéraires S. 32—62, 119—162, 172—186, 420—436. *Ingerslevs* Grammatik. Hjemmelæsning og Stil som i III Kl.

Engelsk.

I Realkl. *Listovs* Ledetraad. *Mariboos* Formlære fra Artiklen til Pronominerne, og de regelrette Verber. En Stil om Ugen paa Skolen efter Læsebogen.

II Realkl. *Marryats* The children of the new forest S. 100—181. *Mariboos* Formlære fra Artiklen og ud. En Stil om Ugen er skreven paa Skolen efter *Lassens* Opgaver til engelske Stile.

III Realkl. *W. Irwings* The Sketch Book S. 26—44, 144—160, 185—196, 325—361. *Mariboos* Formlære fra S. 39 og ud. *Bresemanns* Parleur, S. 215—236. En Stil om Ugen paa Skolen efter *Lassens* Opgaver.

IV Realkl. *Ch. Dickens* American Notes S. 71—80, 117—132, 155—198, 215—244. Af *W. Irwings* The Sketch Book er repeteret det forrige Aar læste og af *Marryats* The Children etc. er repeteret 50 Sider. *Mariboos* Formlære fra Artiklen og ud. *Bresemanns* Parleur S. 83—94, 215—236. En Stil om Ugen er skreven paa Skolen efter *Lassens* Opgaver.

Religion.

I Fælleskl. I Bibelhistorie er læst af *Daugaard* og *Stochholms* Bibelhistorie til S. 79 (Juda Rige). I Katekismus er læst Budene og første Trosartikel med *Luthers* Forklaring og et Udvalg af Skriftsteder af *Balslevs* Forklaring. Af Salmer er læst: 3, 11, 19, 52, 57, 63, 70, 74, 81, 96, 127, 161, 444, 530.

II Fælleskl. I Bibelhistorie samme Bog fra S. 79 (Juda Rige). I Katekismus er læst anden og tredje Trosartikel, Fadervor, Daab og Nadver med *Luthers* Forklaring og et Udvalg af Skriftsteder af *Balslevs* Forklaring. Af Salmer er læst: 36, 52, 57, 67, 141, 153, 176, 321, 346, 427, 434, 446, 448, 449, 461, 537.

I Kl. *Assens* mindre Bibelhistorie S. 1—58. *Balslevs* Katekismusforklaring: Indledning, de ti Bud, Daab og Nadvere.

II Kl. Samme Bibelhistorie S. 59—116. *Balslev*: Indledning, de ti Bud, tredje Trosartikel, Fadervor, Daab og Nadvere.

III Kl. Samme Bibelhistorie fra S. 75 og ud. Hele *Balslevs* Bog.

Historie.

I Fælleskl. Fædrelandets Historie efter *Kofods* Lærebog til Kristian d. 7de. *Kofods* fragmentariske Lærebog: fra Begyndelsen til S. 22.

II Fælleskl. Sidstnævnte Bog: Oldtiden og Middelalderen.

I Kl. Samme Bog: Den nyere og nyeste Tid.

II Kl. *Blochs* Lærebog for Realskoler: Oldtiden og Middelalderen.

III Kl. Samme Bog: den nyere Historie (1492—1789). Nordens Historie i samme Tid efter *Thriges* Lærebog.

IV Realkl. Et fuldstændigt Kursus efter *Blochs* og *Thriges* Lærebøger.

IV stud. Kl. Den nyere og nyeste Tid efter samme Lærebøger.

Geografi.

I Fælleskl. *Erslevs* Geografi Nr. 4 S. 4—49.

II Fælleskl. *Rimestads* mindre Geografi S. 80—137.

I Kl. Samme Bog S. 1—29 og 134—192.

- II Kl. Samme Bog S. 29—126.
 III Kl. Samme Bog S. 1—29 og 127—192.
 IV Kl. Samme Bog forfra og ud.

Mathematik og Regning.

I Fælleskl. I *Chr. Hansens* Tavleregningsopgavers 2den Del have 3 Disciple naaet Brøks Multiplikation, 3 Brøks Addition; 1 er endnu ikke kommen ud af 1ste Dels Multiplikation i benævnte Tal. Jevnlig Hovedregning.

II Fælleskl. har gennemgaaet 2den Del af *Chr. Hansens* Regnebog; 2 Disciple have regnet for sig selv og naaet ind i Procentregning i 3die Del.

I Kl. Af *Steens* Arithmetik Læren om Sum og Produkt til Nr. 51 med Forbigaaelse af Anmærkningerne. Beskrivelse af geometriske Legemer og af *Mundts* Geometri Indledningen og 1ste Kapitel. Til praktisk Regning er benyttet *Hansens* Opgavers 3die Del og for 4 Disciples Vedkommende Reguladetriopgaverne i 2den Del.

II Kl. I Arithmetik er der først efter *Steens* Arithmetik repeteret det i forrige Klasse gennemgaaede Afsnit om Sum og Produkt; derpaa er læst det øvrige af *Steens* Bog med Forbigaaelse af § 53, 61—65 og Anhang. Efter Nytaar har Klassen begyndt at regne Opgaver hjemme. I Geometri er læst af *Mundts* Bog til Konstruktioner § 204 med Forbigaaelse af § 144, 145, 156 og Tillæg til § 170. I Regning bruges 3die Del af *Chr. Hansens* Regnebog, i hvilken nogle have regnet Flade- og Rumberegninger og „Blandede Opgaver“; andre sammensat Rentesregning, fremmed Mont og Decimalbrøk; andre Procentregning; andre Delings- og Gjennemsnits- og Begyndelsen af Procentregning; andre omvendt og sammensat Forhold og Gjennemsnitsberegning.

III Kl. Af *Steens* Algebra er gennemgaaet Potens og Rod med Forbigaaelse af enkelte Exempler, samt Ligninger af 1ste Grad med en og flere ubekjendte og Opløsning af Ligninger af 2den Grad. Af *Mundts* Geometri er læst fra Korders Beregning til Lighedannedhed; Stykkerne 308, 310—13, 338—40, 342—44, 383—85 og 404—6 ere forbigaaede. I praktisk Regning er brugt *Hansens* Opgavers 3die Del.

IV Kl. *Steens* Algebra fra § 3 og Lærebogen repeteret med Tilføjelser om Tals Delelighed og dobbelt irrationale Størrelsens Omforming. I Geometri er læst Lighedannedhed og *Mundts* Lærebog repeteret uden væsentlige Udledelser;

IVR har til praktisk Regning benyttet *Hansens* og *Hoffmejers* Lærebøger i Anvendelse af Reguladetri samt *Fladers* og *Legemers* Beregning.

Naturhistorie.

I Fælleskl. *Feddersens* mindre Naturhistorie, Pattedyr og Fugle.

II Fælleskl. Samme Bog fra Krybdyr og ud.

I Kl. *Lützens* Begyndelsesgrundene, Alt med en Del Forbigaaelser

II Kl. *Vaupels* Planterigets Naturhistorie, Formlæren og de vigtigste Familier. Stenlære mundtligt.

III Kl. *Lützens* Begyndelsesgrundene er repeteret. Af *Vaupels* Plantelære er repeteret og læst en Del Familier. Stenlære mundtligt.

IV Kl. *Lützens* ovennævnte Bog og *Vaupels* er læst med enkelte Forbigaaelser. Stenlære mundtligt.

Naturlære.

III Realkl. *Ørsted* Naturlærens mekaniske Del, S. 9—133. *Petersens* kemiske Fysik, Varmen.

IV Realkl. Samme Bøger, Alt med en Del Forbigaaelser. *Johnstrups* Kemi.

Geometrisk Tegning.

III Realkl. og IV Realkl. have udført Tegninger og Konstruktioner efter *Johnsons* Opgaver dels paa Papiret, dels paa Tavlen.

I *Skrivning*, *Tegning*, *Sang* og *Gymnastik* har Undervisningen været fremmet som sædvanlig.

V. Videnskabelige Samlinger.

1. Skolebibliotheket

er siden Afslutningen af den i forrige Aars Indbydelsesskrift meddelte Fortegnelse forøget med de nedenanførte Bøger. Tegnet * tilkjendegiver, at Bogen er sendt fra Ministeriet, + betyder Gave fra andre.

Aarbøger for nordisk Oldkyndighed og Historie. 1873. Kbh.
I. Aasen: Norsk Ordbog med dansk Forklaring. Christ. 1873.

Annalen der Physik und Chemie. Hrsg. von J. C. Poggenдорff. 1873. 3—12. Ergänzungsband VI. 1 3. 1873. Leipz.

The *annals* and magazine of natural history. XI. 64—72. Lond. 1873.

**H. Arrest*: Undersøgelser over de nebulose Stjerner i Henseende til deres spektralanalytiske Egenskaber. Kbh. 1873.

K. F. Beckers Verdenshistorie XIX: Fem Aars Historie af E. Arnd. Oversat af A. Thorsøe. 3—11. Kbh. 1872—73.

G. Brandes: Hovedstrømninger i det 19de Aarhundredes Litteratur. Den romantiske Skole i Tydskland. 1873. Reaktionen i Kæmpekrig. 1874. Kbh.

H. Brøchner: Philosophiens Historie i Grundrids. 1. Den græske Philosophies Historie. Kbh. 1873.

G. N. G. Byron: Udvalgte dramatiske Digte og Fortællinger. Oversatte af E. Lembke. 1—3. Kbh. 1873.

F. Christiani: Europa udarbejdet og lithograferet. Aalborg.
M. Tull. Ciceronis Accusationis in C. Verrem liber quartus. Udg. til Skolebrug af J. P. Bang. Kbh. 1873.

H. Dahl: Dansk hjælpeordbog til fredning af det hjemlige og uddrivelse af det unyttige fremmede i vort modersmål. 1—3. Kbh. 1873.

C. Dorph: Græsk-romersk Mythologi til Skolebrug. 2det Opl. Kbh. 1873.

C. Dorph: Omrids af den nordiske Mythologi. Til Skolebrug. 6te Opl. Kbh. 1873.

P. Enghoff: Melodier til de af P. E. udgivne Sange til Skolebrug, udsatte for 2 Stemmer. Odense 1869.

E. Erslev: Planterigets Naturhistorie, en Lærebog for vore højere Skoler. Kbh. 1873.

- **S. Fenget*: Beenmarvens Udvikling og Bidrag til den udviklede Marvs normale Histiologi. Kbh. 1873.
- E. W. Fernlundh*: Inledning till studium af Fysik och Kemi. 2dra uppl. Stockh. 1870.
- G. Fistaïne*: Dansk-Engelsk Tolk. Efter W. Jones tydske- engelske Original. 4de Opl. Kbh. 1868.
- J. Forster*: The life of Charles Dickens. III. London. 1874.
- +*E. F. Glocker*: Grundriss der Mineralogie, mit Einschluss der Geognosie und Petrefactenkunde. Nürnberg. 1839.
- J. Grimm* und *W. Grimm* (M. Heyne, R. Hildebrand und K. Weigand): Deutsches Wörterbuch. IV B. I Abth. 6—7 L.; II Abth. 6 L.; V B. 12 L. Leipz. 1873—74.
- J. Grundtvig*: Nogle Bemærkninger vedrørende vort Archiv- væsen. Kbh. 1873.
- C. Hasle*: Hvilket er Salighedsvilkaaret? Kbh. 1874.
- Helmersen*: Carte géologique de la Russie, avec Explica- tions. St. Petersb. 1865 (russisk og fransk).
- Hermes*, Zeitschrift für classische Philologie, hrsg. von E. Hübner. VII, 4; VIII, 1—2. Berl. 1873—74.
- M. Hertz*: Vindiciae Gellianae alterae. Ein Brief an Herrn J. N. Madvig. Leipz. 1873.
- E. Holm* og *P. Weibach*: Verdenshistorie efter Ces. Cantù: Storia universale. 21—28. Kbh. 1873—74.
- **R. A. Holm*: Om automatiske Bevægelser hos Sindssyge. Kliniske lagttagelser. Kbh. 1873.
- H. A. Holmboe*: Bibelsk Real-Ordbog. Christ. 1868.
- For *Ide* og Virkelighed, et Tidsskrift, udg. af R. Nielsen og R. Schmidt. 1873. 4—6. Kbh.
- **Indbydelsesskrifter* fra 23 danske Skoler for 1873, fra den lærde Skole i Reykjavik for 1872, fra 1 norsk Skole for 1871 og 9 norske Skoler for 1872, fra 31 svenske Skoler for 1873.
- E. Jonsson*: Oldnordisk Ordbog. Kbh. 1863.
- C. Jørgensen*: Historiske Oversigtstabeller. Udarbejdede til Skolebrug. Kbh. 1873.
- C. H. Kålund*: Olympiske Lege. En Renaissance. Kbh. 1874.
- P. Lanfrey*: Histoire de Napoléon Ier. I—IV. Paris 1870.
- O. Lehmanns* Efterladte Skrifter udgivne af C. Ploug. III. Kbh. 1873.
- **F. Levison*: Bidrag til Læren om Fostervandet og den abnorme Forøgelse af dette Mængde. Kbh. 1873.
- G. Lund*: Den oldnordiske literatur. Kbh. 1873.

- J. N. Madvigii* Adversaria critica ad scriptores Graecos et Latinos. II. Haun. 1873.
- The geological *magazine*, edited by H. Woodward. New series. Decade II. Vol. I. No. 1—3. Lond. 1874.
- H. Martensen*: Katholicisme og Protestantisme. Et Leilighedsskrift. Kbh. 1874.
- *Statistiske *Meddelelser*. X—XI. Kbh. 1873.
- Mittheilungen* aus Justus Perthes' geographischer Anstalt von A. Petermann. 1873. IV—XII; 1874. I—III; Ergänzungsheft 35. Gotha.
- D. G. Monrad*: Nogle Bemærkninger vedrørende Troeskjendelsen. Kbh. 1873.
- O. Montelius*: Om lifvet i Sverige under hednatiden. Stockh. 1873.
- K. O. Müller*: Kunstarchaeologische Werke. I—V. Berlin. 1873.
- O. Möller*: Gudstjeneste i Skolen. Fire Foredrag for Lærere. Kbh. 1873.
- B. Niese*: Der homerische Schiffskatalog als historische Quelle betrachtet. Kiel. 1873.
- R. T. Nissen*: Verdenshistoriens vigtigste Begivenheder i fragmentarisk Fremstilling. Sjette Udg. Christ. 1870.
- Bornholmsk-Dansk *Ordbog* udg. af Lærere. Rønne. 1873.
- *Oversigt over det Kongelige Danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger og dets Medlemmers Arbejder. 1872. 2; 1873. 1. Kbh.
- T. Overskou*: Den danske Skueplads i dens Historie fra de første Spor af dansk Skuespil indtil vor Tid. VI, 1—3. Udg. og bearb. af E. Collin: VI, 4. Kbh. 1873—74.
- F. Paludan-Müller*: Adam Homo. Fjerde Udg. 1—II. Kbh. 1863.
- F. Paludan-Müller*: Ivar Lykkes Historie. 1—III. Kbh. 1866—73.
- Revue des deux mondes*. CIII, 4; CIV—CVIII. 3ieme Per. I, 1—2. Paris. 1873—74.
- H. E. Roscoe*: Die Spectralanalyse. Bearbeitet von C. Schorlemmer. 2te Aufl. Braunsch. 1873.
- H. Rørdam*: Kjøbenhavns Universitets Historie fra 1537—1621. I—II; III, 1. Aktstykker og Breve. 1—4. Kbh. 1868—73.
- *Samling af Love og Anordninger m. v. af mere almindelig Interesse. 1870—74. 4. Kbh. 1873.
- Danske *Samlinger* for Historie, Topografi, Personal- og Literaturhistorie. Udg. af C. Bruun, O. Nielsen og S.

- B. Smith. 2den Række. II, 3—4; III, 1—2. Kbh. 1873—74.
- Ny kirkehistoriske *Samlinger* udg. ved H. F. Rørdam. VI. 4. Kbh. 1873.
- *Sammendrag af statistiske Oplysninger angaaende Kongeriget Danmark. 1—5. Kbh. 1869—73.
- **V. Schmidt*: Indledning til Syriens Historie i Oldtiden efter ikke-bibelske Kilder. Kbh. 1872.
- L. Annaeus Seneca*. Tre Dialoger af S. Udg. og fortolkede til Skolebrug af M. C. Gertz. Kbh. 1873.
- R. J. Simesen*: Letfattelig Geometri. Kbh. 1873.
- **H. V. Skibsted*: Love og Expeditioner vedkommende Kirke- og Skolevæsen. V. Ny Række. 1872—74. I. Kbh. 1873.
- +*A. W. Sch. Staffeldt*: Samlede Digte. Udg. af F. L. Liebenberg. I—II. Kbh. 1843.
- H. M. Stanley*: Hvorledes jeg fandt Livingstone. 7—8. Kbh. 1873.
- **A. Steen*: Integration af lineære Differentialligninger af anden Orden ved Hjælp af Kjædebrøker. Kbh. 1873.
- J. C. H. R. Steenstrup*: Studier over Kong Valdemars Jordebog. I. Kbh. 1873.
- Sæmundar Edda hins froda*. Den ældre Edda. Kritisk håndudg. ved S. Grundtvig. Anden udg. Kbh. 1874.
- **Statistisk Tabelværk*. Tredie Række. XX—XXV. Kbh. 1872—73.
- P. Tassinari*: Manuale di chimica. Chimica inorganica. 2 ediz. Pisa. 1868.
- +*A. Thær*: Grundsætninger fra Landoeconomien. I—IV. Overs. af J. C. Drewsen. Kbh. 1816—19.
- Nyt *Tidsskrift* for udenlandsk teologisk Litteratur. Udg. af H. N. Clausen. 1873. 2—4. Kbh.
- Tidsskrift* for populære Fremstillinger af Naturvidenskaben, udg. af C. Fogh, C. F. Lütken og E. Warming. Fjerde Række. V. 2—6. Femte Række. I, 1. Kbh. 1873—74.
- Nationaløkonomisk *Tidsskrift*. Udg. af N. C. Frederiksen, V. Falbe Hansen og W. Scharling. I, 4—6; II; III, 1—3. Kbh. 1873—74.
- Historisk *Tidsskrift*. Fjerde Række. Redig. af E. Holm. III, 2; IV, 1. Kbh. 1873.
- Botanisk *Tidsskrift*. Redig. af H. Kjærskou. Anden Række. II. 3; III. 1. Kbh. 1873.
- Naturhistorisk *Tidsskrift*. Udg. af J. C. Schiødte. Tredie Række. VIII, 3. Kbh. 1873.
- Tidsskrift* for Physik og Chemi. Udg. af A. Thomsen og J. Thomsen. XII, 4—12; XIII, 1—2. Kbh. 1873—74.

- Tidsskrift for Mathematik.* Udg. af H. G. Zeuthen. Tredie Række. III, 2—6; IV, 1. Kbh. 1873—74.
- Tidsskrift for Philologi og Pædagogik.* X, 4. — Nordisk Tidsskrift for Filologi og Pædagogik. Ny Række. I, 1. Kbh. 1873—74.
- I. C. *Tuxen*: Den Danske og Norske Sømagt fra de ældste Tider indtil vore Dage. 1—5. Kbh. 1873—74.
- W. *Unverzagt*: Technologisches Wörterbuch. Deutsch-englisch-französisch. Wiesbaden. 1869.
- J. L. *Ussing*: Fra en Rejse; archæologiske Skildringer. Kbh. 1873.
- + J. G. *Walch*: Philosophisches Lexicon. 2te Aufl. Leipz. 1740.
- Wochenschrift für Astronomie, Meteorologie und Geographie.* Redig. von E. Heis. Neue Folge. XVI, 15—52; XVII, 1—12. Halle. 1873—74.
- N. *Zahle*: Om den kvindelige Uddannelse her i Landet. Kbh. 1873.

2. Den naturhistoriske Samling

er bleven forøget med:

Nogle Fiske og en Hvalhalefinne, givne af Hr. Toldkontrolør *Marckmann* i Allinge.

En Vagtelkonge, given af Hr. Toldkrydsassistent *A. Grove*.
En Sneugle.

3. Den mineralogiske Samling

er bleven forøget med

en Samling af inden- og udenlandske Stenarter, given af Hr. Amtmand *Vedel* i Sorø. Samlingen indeholder omtrent 500 Numere, deriblandt mange værdifulde og sjældne.

4. Den fysiske Samling

er bleven forøget med

et Parti Glassager til Laboratoriet.

Discipelbibliotheket

har i Aarets Løb modtaget følgende Tilvæxt:

M

- 1180. Illustreret Tidende XIV, 2.
- 1181. Verne: Rundt om Jorden i 80 Dage.
- 1182. Krebs: 2 Familier.
- 1183. Marryat: Jakob Ærlig.
- 1184. Rundt paa Jorden for 1873.
- 1185. Dansk Folkekalender for 1874.
- 1186. H. F. Ewald: Agathe.
- 1187. Dansk Folkemagazin.
- 1188. Illustreret Tidende. XV, 1.
- 1189. Tuxen: Den danske Sømagts Historie.

VI. Skolebeneficier.

Fri Undervisning i dette Skoleaar har været tilstaaet følgende Disciple:

1. S. V. A. Uldall. 2. H. M. Petersen. 3. C. V. Borgen.
 4. C. H. Arnoldus. 5. P. O. R. Hansen. 6. H. P. Ipsen.
 7. L. B. Brüel. 8. H. W. Nyholm. 9. J. H. Poulsen. 10.
 A. H. Rasch. 11. S. E. Brüel. 12. N. P. Dahl. 13. H.
 P. Colberg. 14. H. C. F. V. Kofod. 15. P. H. Lund.
 16. C. L. Henningsen. 17. O. H. Arboe. 18. A. C. H.
 Mortensen. 19. V. C. A. L. Madsen. 20. J. P. Lind.
 Extraordinært: 1. M. C. Koefoed. 2. H. F. Koefoed. 3.
 A. C. Hoff.

Reglerne for Uddeling af Fripladser ere følgende:

Af Skolens Discipeltal kan i det højeste en Trediedel nyde fri Undervisning. For at en Discipel kan opnaa dette Gode, er det nødvendigt, at han har været idetmindste 1 Aar i Skolen, at hans Flid og Opførsel er tilfredsstillende, og at hans Forældres eller Forsørgeres Trang er bekræftet ved antagelig Attest. Hvert Aar i September indsendes fra Skolen et Forslag om Fripladsernes Fordeling for det følgende Aar (Okth—Septbr), men den endelige Bestemmelse afhænger af Kirke- og Undervisningsministeriet. For de Disciple, som allerede i det forløbne Aar have haft Friplads, behøver ingen ny Uformuenhedsattest at indsendes; dog vil ingen Discipel komme i Betragtning til at beholde Friplads, naar han ikke vedbliver at være værdig og trængende dertil. Men naar en Discipels Forældre eller For-

sørgere ønske at forhverve ham dette Gode, da maa de i Tiden fra 15. til 31. August indsende til Skolen en Attest fra en eller flere bekendte og troværdige Mænd, hvori der gives en bestemt og tydelig Fremstilling af deres Formuesomstændigheder, saasom deres faste eller sædvanlige Indtægters Størrelse, Antallet af deres uforsørgede Børn, om de selv eller Børnene besidde nogen Formue, og da, hvor stor den er, om de have Gjæld, og hvormegen, om de eller Disciplen oppebære nogen offentlig eller privat Understøttelse, og deslige. Attesten behøver ikke at ledsages af nogen Ansøgning, dog er det naturligvis Enhver uforment at indsende en saadan, der da som Bilag vil blive tilstillet Ministeriet.

VII. Udtog af Skolens Regnskab

for Finantsaaret 1873—74.

Indtægt.

Beholdning fra forrige Finantsaar . . .	1174	Rd.	68	Sk.
Forpagtning af Skolens Jorder . . .	115	—	„	—
Renter af Skolens rentebærende Formue	157	—	3	—
Skolekontingenter	1334	—	24	—
Anden Indtægt	100	—	„	—
Tilskud fra den almindelige Skolefond .	11000	—	„	—
Indeholdt til Dækning af Præmier for Lærere	410	—	48	—
	<u>14291</u>	Rd.	<u>47</u>	Sk.

Udgift.

Lærernes og Pedellens Lønninger . . .	8457	Rd.	„	Sk.
For Timeundervisning	1246	—	48	—
Pensioner	1220	—	„	—
Bibliotheket og videnskabelige Apparater	296	—	„	—
Bygningernes og Inventariets Vedligeholdelse	401	—	68	—
Brændsels- og Belysningsforødenheder	324	—	24	—
Skatter og Afgifter	74	—	14	—
Regnskabsføringen	200	—	„	—
Forskjellige løbende og ekstraordinære Udgifter	271	—	49	—
Udbetalt Præmier for Lærere	402	—	32	—
	<u>12893</u>	Rd.	<u>43</u>	Sk.
Lignet med Indtægten	14291	—	47	—
bliver Beholdningen	<u>1398</u>	Rd.	<u>4</u>	Sk.

VIII. Forskjellige Meddelelser om Undervisningsvæsenet.

1. Cirkulærskrivelse fra Kirke- og Undervisningsministeriet af 3die Juni 1873.

Efterat Skoleaaret ved de lærde Skoler ifølge Bekjendtgørelse af 9. August 1871 er omlagt saaledes, at det nye Aar begynder d. 15. August, fastsættes herved som Regel, der skal gjælde fra 1. Juli d. A., at Skolepengene for Juli Kvartal skulle opkræves i to Dele, nemlig ved Kvar-talets Begyndelse for Tiden fra 1. Juli til 14. August, og ved Skoleaarets Begyndelse for Tiden fra 15. August til 30. September, med Halvdelen hver Gang.

Denne Regel bliver ogsaa at tage til Følge for de ved Skoleaarets Begyndelse optagne nye Disciple, for hvis Vedkommende saaledes den i Ministeriets Circulair-Skrivelse af 27. Juni 1851 givne særlige Bestemmelse om Skolepengenes Erlæggelse d. 1. September og forud for 4 Maaneder bortfalder.

Af de Disciple, der efter fuldendt Afgangsexamen for studerende eller Realdisciple eller efter Udfaldet af Hovedexamen forlade Skolen i Juli Maaned, bliver der — i Henhold til de derom givne særlige Bestemmelser i Ministeriets Circulair-Skrivelser af 10. October 1853 og 18. October 1858 — fremdeles, ligesom hidtil, kun at erlægge Skolepenge for Juli Maaned. Naar i noget af disse Tilfælde en Discipel har betalende Brødre i Skolen, vil den Forhøielse af den modererede Betaling for Brødrene, der bliver en Følge af Disciplens Udtrædelse, og som efter Ministeriets Circulair-Skrivelse af 10. October 1858 først indtraadte fra 1. October, for Eftertiden være at regne fra Skoleaarets Begyndelse d. 15. August.

2. I Svar paa en Forespørgsel fra Rektoren ved Horsens lærde Skole, om en Privatist kan indstille sig til Skolens ny 4de Klasses Aarsexamen, ikke for efter bestaaet Examen at optages i Skolens 5te Klasse, men for at meddeles Testimonium, der sikrer ham samme Rettigheder som bestaaet Realafgangsexamen af højere Grad, har Ministeriet i Skrivelse af 13de Juni 1873 tilbagemeldt (og senere i trykt Cirkulære meddelt de øvrige Skoler), at Skolens Forpligtelser lige over for Privatister ikke udstrække sig til Prøve i andre Fag end dem, der ophøre enten for den sproglig-historiske eller den mathematisk-naturvidenskabelige Retning, eller i det vistnok meget sjeldne Tilfælde, at en Privatist

ved at have læst Græsk og Naturlære samt at have Øvelse i geometrisk Tegning maatte ville stille sig til Prøve i begge Retninger, da for de Fag, som afsluttes i begge Retninger. Den i Forespørgselen omhandlede Kandidat henvistes derfor til at indstille sig til almindelig Forberedelsesexamen ved Universitetet.

3. I Skrivelse af 22de August 1873 har Ministeriet tilladt, at en Discipel, som har underkastet sig Real-Afgangsexamen af højere Grad, deltager i Undervisningen i 5te og 6te Klasse paa den mathematisk-naturvidenskabelige Side, dog saaledes, at det ikke tilstedes ham at indstille sig til Afgangsexamen ved Skolen.

4. I Skrivelse af 22de August 1873 har Ministeriet bestemt, at den Privatist, der indstiller sig til 4de Klasses Hovedexamen paa den sproglig-historiske Side, ikke har at underkaste sig nogen Prøve i latinsk Stil; og Ministeriet har tilføjet, at det forudsættes, at Skolerne under Prøven i Latin ved Afgangsexamen saavel ved Privatister som ved deres egne Disciple gennem mundtlige Spørgsmaal forsikre sig om, at Vedkommende have en saadan virkelig Kundskab om de grammatiske, navnlig ogsaa de syntaktiske Regler, at de kunne anvende dem paa bestemte Exempler og udtrykke Reglerne i Exempler.

5. I Skrivelse af 22de August 1873 har Ministeriet bestemt, at den Privatist, som indstiller sig til Afgangsexamen for Studerende i sproglig-historisk Retning, og som tidligere har bestaaet Real-Afgangsexamen af højere Grad med 15 Points i de Fag, som for denne Retning afsluttes med 4de Klasses Hovedexamen, er fritaget for paa ny at underkaste sig Prøve i disse Fag.

6. Cirkulære fra Ministeriet af 29de August 1873:

Naar en Discipel i 4de Klasse i en af Landets offentlige lærde Skoler saavel som i de private Skoler, der have erholdt Tilladelse til at afholde Afgangsexamen for Studerende, med behørig Lægeattest, som i hvert enkelt Tilfælde bliver at indsende til Ministeriet, godtgjør Sygdomsfald under 4de Klasses Hovedexamen, overlades det til Skolen ved en senere extraordinær Examen at afgjøre Opflytningsspørgsmaalet under Iagttagelse af de herfor gjældende Regler.

Denne Prøve bliver at afholde ved Skolen umiddelbart efter Skoleaarets Begyndelse og senest inden hvert Aars 14de September.

Indtræder Sygdommen efter Tilendebringelsen af den skriftlige Prøve, censureres de af den Paagjældende ved denne leverede Udarbejdelser i Forbindelse med de øvrige, og han underkaster sig da alene den mundtlige Prøve.

Er Sygdommen indtraadt før den skriftlige Prøve, giver Skolen selv Opgaverne til den extraordinære Examen.

Ved den mundtlige Prøve, der afholdes ganske efter Reglerne for den ordinære Examen, have Bestyrerne af private Skoler forud at træffe fornøden Aftale med de Mænd, der ved Hovedexamen have af Ministeriet været opfordrede til at kontrollere denne, om Tiden for den extraordinære Examens Afholdelse.

For Privatisters Vedkommende bliver der at forholde paa samme Maade for de Fag, disse have at underkaste sig.

7. Bekjendtgjørelse fra Ministeriet af 29de August 1873:

Da det af adskillige til Ministeriet indkomne Sager fremgaar, at der hersker Tvivl om Afholdelsen af Afgangsexamen for Studerende og den tilsvarende Adgangsexamen til Universitetet saavel som den samme forudgaaende præliminære Prøve ved Overgangen fra Undervisningsplanen i Henhold til Bekjendtgjørelse af 13de Maj 1850 sammenholdt med Bekjendtgjørelse af 30te November 1864 til Undervisningsplanen efter Lov af 1ste April 1871, bringes herved til almindelig Kundskab:

- at den præliminære Prøve vil for Privatister blive afholdt efter den gamle Form endnu i Sommeren 1874 og for dem, som samtidig ville underkaste sig denne og den endelige Prøve, i 1875; men at den ikke særlig kan tages i 1875 eller senere,
  - at Afgangsexamen og den tilsvarende Adgangsexamen til Universitetet vil ligeledes for Privatister blive afholdt sidste Gang efter den gamle Form i Sommeren 1875, og
  - at derefter alene eventuelt i Januar 1876 vil blive afholdt en extraordinær Examen i denne Form for dem, som med behørig Attest godtgjøre at have haft Sygdomsforfald om Sommeren.
-

De offentlige Examina 1874.

A. Real-Afgangsexamen af højere Grad.

1. Den skriftlige Prøve.

Mandag d. 15de Juni	Kl. 8—12.	Dansk Stil.
	— 4—8.	Geometri.
Tirsdag d. 16de	— — 8—12.	Arithmetik.
	— 4—8.	Tysk Stil.

2. Den mundtlige Prøve.

Onsdag d. 8de Juli	Kl. 8.	Fransk.
	— 11.	Naturlære.
	— 4.	Geografi.
Torsdag d. 9de	— — 8.	Naturhistorie.
	— 11.	Historie.
	— 4.	Mathematik.
Fredag d. 10de	— — 8.	Engelsk.
	— 11.	Tysk.

Til denne Examen indstille sig Disciplene S. V. A. Uldall, H. M. Petersen, C. H. Arnoldus og C. V. Borgen.

B. Real-Afgangsexamen af lavere Grad.

1. Den skriftlige Prøve.

Mandag d. 15de Juni	Kl. 8—12.	Dansk Stil I.
	— 4—8.	Regning I.
Tirsdag d. 16de	— — 8—12.	Regning II.
	— 4—8.	Dansk Stil II.

2. Den mundtlige Prøve.

Onsdag d. 8de Juli	Kl. 4. Geografi.
Torsdag d. 9de —	— 8. Naturhistorie.
	— 11. Historie.
	— 4. Matematik.
Fredag d. 10de —	— 11. Tysk.
Tirsdag d. 14de —	— 10. Dansk.

Til denne Examen indstiller sig Disciplen H. C. Bidstrup.

C. Hovedexamen.

1. Den skriftlige Prøve.

Mandag d. 15de Juni.

- Kl. 8—12. IVS. Dansk Stil.
— 4—8. IVS. Geometri.

Tirsdag d. 16de Juni.

- Kl. 8—12. IVS. Arithmetik.
— 4—8. IVS. Latinsk Stil.

Mandag d. 6te Juli.

- Kl. 8—11. IVR., III. Dansk Stil.
— 8—10. IIR. Engelsk Stil; IIS. Latinsk Stil; I. Dansk Stil.
— 3—5. IVR., IIIR. Tysk Stil; IIIS. Latinsk Stil; II. Regning.
— 3—4. IS. Latinsk Stil.

Tirsdag d. 7de Juli.

- Kl. 8—10. IVR., III, I. Regning; II. Dansk Stil.
— 8—9. IIF. Dansk Stil.
— 9—10. IF. Dansk Stil.
— 3—5. IVR., IIIR. Engelsk Stil; IIR. Tysk Stil; IIF., IF. Regning.

2. Den mundtlige Prøve.

Onsdag d. 8de Juli.

Kl. 8. IVS. Fransk.	Kl. 8—9 ¹ / ₂ . I. Tysk. — 9 ¹ / ₂ —10 ¹ / ₂ . IVR., III. Naturlære.
— 4. IVS. Geografi.	— 11—12. IF. Tysk. — 12—1. IVR., III. Fransk. — 4—5 ¹ / ₂ . I. Naturhistorie. — 5 ¹ / ₂ —7. II. Tysk.

Torsdag d. 9de Juli.

Kl. 8. IVS. Naturhistorie.	Kl. 8—9. IIS. Latin. — 9—10 ¹ / ₂ . I. Dansk.
— 11. IVS. Historie.	— 11—12. IF. Geografi. — 12—1. IVR., III. Naturhist.
— 4. IVS. Matematik.	— 4—5 ¹ / ₂ . IIF. Naturhistorie. — 5 ¹ / ₂ —7. II. Fransk.

Fredag d. 10de Juli.

Kl. 11. IVS. Tysk.	Kl. 8—9 ¹ / ₂ . II. Geografi. — 9 ¹ / ₂ —10 ¹ / ₂ . IIF. Fransk.
— 4. IVS. Græsk.	— 11—12. III. Religion. — 12—12 ¹ / ₂ . IS. Latin.
— 6. IVS. Latin.	— 4—5 ¹ / ₂ . IIF. Religion. — 5 ¹ / ₂ —7. I. Historie.

Lørdag d. 11te Juli.

Kl. 8—9. IVR., III. Geografi.	Kl. 8—10 ¹ / ₂ . I. Matematik.
— 9—10 ¹ / ₂ . IIF. Geografi.	— 11—12 ¹ / ₂ . IR. Engelsk.
— 11—12. IF. Religion.	— 4—5 ¹ / ₂ . IIF. Historie.
— 12—1. IVR., III. Tysk.	— 5 ¹ / ₂ —6 ¹ / ₂ . IF. Historie.
— 4—5 ¹ / ₂ . II. Religion.	
— 5 ¹ / ₂ —7. IVR., III. Mathem.	

Mandag d. 13de Juli.

Kl. 8—9 ¹ / ₂ . I. Fransk.	Kl. 8—10 ¹ / ₂ . II. Matematik.
— 9 ¹ / ₂ —10 ¹ / ₂ . IVR., III. Hist.	— 11—12 ¹ / ₂ . IIF. Tysk.
— 11—12. IF. Naturhistorie.	— 4—5 ¹ / ₂ . IIF. Fransk.
— 12—1. II. Historie.	— 5 ¹ / ₂ —6 ¹ / ₂ . IIS. Latin og Græsk.
— 4—5 ¹ / ₂ . I. Geografi.	
— 5 ¹ / ₂ —6 ¹ / ₂ . IVR., III. Engelsk.	

Tirsdag d. 14de Juli.

Kl. 8—9. MR. Engelsk.
— 9—9¹/₂. IF. D-2k.

Kl. 8—9¹/₂. I. Religion.
— 9¹/₂—10¹/₂. II. Naturhist.

Tirsdag den 7de Juli Kl. 12 afholdes Svømmeprøve.

Tirsdag den 14de Juli Kl. 11 prøves de til Optagelse i Skolen anmeldte Disciple.

Onsdag den 15de Juli Kl. 11 offentliggøres Prøvernes Udfald og Omflytningen i Klasserne. Derefter indtræder Sommerferien.

Mandag den 17de August Kl. 8 begynder Undervisningen i det nye Skoleaar.

Til at overvære de mundtlige Prøver og Bekjendtgjørelsen af Prøvernes Udfald indbydes herved Disciplenes Forældre og Foresatte, samt Enhver, der har Interesse for Skolen.

G. S. Jørgensen.

